

Udenrigsministeriet

J.nr. 186.D.1.
Den 30. juni 2010

Udenrigsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 177 og 178 af 11. juni 2010 fra Folketingets Udenrigsudvalg.

Spørgsmål 177

Vil ministeren oversende et sammendrag af de udenlandske observatørers vurdering af valget i Etiopien, herunder med særlig vægt på EU-observatørerne?

Svar:

EU og den Afrikanske Union udsendte observatører til valget i Etiopien den 23. maj 2010.

EU's observatørmission blev ledet af den hollandske europaparlamentariker Thijs Berman og omfattede i alt 170 observatører, heraf 90 langtidsobservatører, som ankom til Etiopien den 24. april. På valgdagen besøgte observatørerne 815 valgsteder. EU's mission udsendte en foreløbig erklæring om valget den 25. maj. Den endelige erklæring forventes sidst i juni.

Ifølge den foreløbige erklæring var det EU missionens vurdering, at valgprocessen forløb fredeligt og velorganiseret med stor deltagelse (32 millioner registrerede vælgere ud af 37 millioner mulige). Samtidig bemærkedes det, at valgprocessen ikke havde været fuldt gennemsigtigt, og at der ikke havde været lige vilkår for alle kandidater. Adskillelsen mellem regeringspartiet og den lokale administration var ikke tilstrækkelig klar flere steder. Den etiopiske lovgivning vurderedes tilstrækkelig til at gennemføre reelle valg i overensstemmelse med Etiopiens internationale forpligtelser, men administrationen af lovene afveg i nogle tilfælde fra ånden i de internationale forpligtelser, således at valgprocessen og grundlæggende rettigheder blev begrænset. Splittelse og fravær af oppositionskræfter havde sammen med ændringer i lovgivningen indsnævret det politiske rum i tiden op til valget.

Ifølge erklæringen forvaltede Etiopiens valgkommission valget professionelt og kompetent på trods af en række tekniske udfordringer. For eksempel var en komplet liste over valgsteder ikke tilgængelig, hvilket påvirkede gennemsigtigheden af valgprocessen. Valgkommissionen havde ikke gjort nok for at fremme oppositionens tillid til valgkommissionen som en uafhængig institution. Mulighederne for klager og appeller i forbindelse med valghandlingen og stemmeoptællingen var forbedret væsentligt siden valget i 2005, men der var fortsat behov for forbedringer. Antallet af overvejende uformelle klager fra både oppositions- og regeringspartier over chikane og intimidering under valgkampagnen havde været af et omfang, som skæmmede valget, selvom klagemålene i mange tilfælde ikke var blevet verificeret af missionen.

EU missionen vurderede at medierne generelt havde givet en neutral rapportering af politiske begivenheder. Trods en markant forbedring i den sidste uge op til valget er det missionens vurdering, at de statsejede medier ikke leverede en ligelig dækning af valgkampen. Nok gav de statsejede medier sendetid til de deltagende partier, men regeringskoalitionen anvendte mere en 50 pct. af den samlede sendetid vedrørende valget.

Kvinder var generelt underrepræsenteret i valginstitutionerne. Kvinder var også underrepræsenteret blandt de opstillede kandidater. Regeringspartiet ses som det mest progressive, da man efterlevede egne regler om mindst 30 pct. andel af kvindelige kandidater.

AU's mission under ledelse af Botswana tidligere præsident, Sir Ketumile Masire, havde 59 medlemmer, som opholdt sig i Etiopien i perioden fra den 16. maj til den 28. maj. Missionen fordelte sig på 24 teams, hvoraf fem arbejdede i Addis Ababa.

AU missionen konkluderede, at valget var blevet gennemført i henhold til Etiopiens forfatning og lovgivning og var i overensstemmelse med AU's retningslinjer og standarder. Man lykønskede det etiopiske folk med at have gennemført frie og fair valg, og at resultatet reflekterede folkets vilje. Derudover havde missionen følgende observationer:

Nogle politiske partier havde udtrykt utilfredshed med det generelle politiske miljø, men AU missionen havde ikke haft mulighed for at undersøge dette nærmere. Valgkommissionen havde håndteret og organiseret valget på en professionel måde. Valgdagen og valghandlingen blev gennemført uden problemer. Offentlige observatører og repræsentanter fra de fleste politiske partier var til stede ved valgstederne, dog var der valgsteder uden nogen repræsentation fra oppositionspartier. Valgdeltagelsen var høj, men missionen observerede et betydeligt antal ugyldige stemmeafgivelser ved nogle af valgstederne. Stemmeboksene var ikke brugervenlige og stemmesedlerne havde ikke tilstrækkelige sikkerhedselementer.

Missionen anbefalede, at alle partier burde overholde den vedtagne adfærdskodeks, at vælgeruddannelse burde finde sted forud for valg, at stemmeboksene burde forbedres, og at der burde skabes et miljø, hvor civilsamfundet kunne deltage i processen.